



## A Conceptual Framework for Measuring the Performance of the Information Security Service Supply Chain Based on Meta-synthesize and Fuzzy Delphi Method

**Reza Kalantari**

Ph.D. Candidate, Department of Production and Operations Management, Tehran University, Kish International Campus, Kish, Iran. E-mail: kalantar@itrc.ac.ir

**Ali Moeini**

\*Corresponding Author, Prof., Department of Algorithms and Computations, Faculty of Engineering Sciences, College of Engineering Campus, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: moeini@ut.ac.ir

**Hossein Safari**

Prof., Department of Industrial Management, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: hsafari@ut.ac.ir

**Abouzar Arabsorkhi**

Assistant Prof., Department of Network and Systems Security Assessment, Reserch Institute for Information and Communication Technology, Tehran, Iran. E-mail: abouzar\_arab@itrc.ac.ir

### Abstract

**Objective:** The purpose of the present study is to identify priority indicators -based on the qualitative analysis of the results of the research carried out- and also to provide a framework for measuring the performance of the information security service supply chain.

**Methods:** The methodology of this research is essentially descriptive and qualitative and has been carried out in two stages. In the first phase, 133 papers were reviewed, after evaluation, 28 articles were approved. Then, by using the CASP method, finally, 15 articles on the measurement of the performance of the service chain received the minimum score for conducting a qualitative analysis of the content. By reviewing these articles, a conceptual framework for measuring the performance of the service chain was presented in the form of a "logic model". This model is a tool that illustrates the logic of doing things in the four components of inputs, processes, outputs and outcomes. After verifying the reliability of the results, in the second stage, in order to map the proposed framework into the field of information security services, by referring to ten experts in this field and receiving their views in the three rounds of the Fuzzy Delphi, validation and final modeling of the research was designed.

**Results:** The evaluation of the performance of the information security service supply chain for 19 indicators and 35 effective sub-indicators, under the logic model, were agreed with the coefficient of coordination of Kendal of 0.742 between experts and specialists.

**Conclusion:** The review of experts' opinions showed that the sub-indicators of knowledge and skills, the provision of new and up-to-dated security technologies and the confidentiality and security of information make the most important and rate of personnel turnover sub-indicator, assessing the least important in the performance evaluation of the information security services supply chain.

**Keywords:** Information security, Fuzzy Delphi, Service supply chain, Meta-synthesize, Logic model.

**Citation:** Kalantari, R., Moeini, A., Safari, H., & Arabsorkhi, A. (2020). A Conceptual Framework for Measuring the Performance of the Information Security Service Supply Chain Based on Meta-synthesize and Fuzzy Delphi Method. *Industrial Management Journal*, 12(1), 24- 46. (*in Persian*)

---

Industrial Management Journal, 2020, Vol. 12, No.1, pp. 24-46

DOI: 10.22059/imj.2019.283565.1007614

Received: June 15, 2019; Accepted: November 03, 2019

© Faculty of Management, University of Tehran



## ارائه چارچوب مفهومی، برای سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات مبتنی بر رویکرد فراترکیب و روش دلفی فازی

رضا کلانتری

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت تولید و عملیات، دانشگاه تهران، پردیس بین‌الملل کیش، کیش، ایران. رایانامه: kalantar@itrc.ac.ir

علی معینی

\* نویسنده مسئول، استاد، گروه الگوریتم‌ها و محاسبات، دانشکده علوم مهندسی، پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران، تهران، ایران.  
رایانامه: moeini@ut.ac.ir

حسین صفری

استاد، گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: hsafari@ut.ac.ir

ابوزد عرب سرخی

استادیار، گروه ارزیابی امنیت شبکه و سامانه‌ها، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تهران، ایران. رایانامه: abouzar\_arab@itrc.ac.ir

### چکیده

**هدف:** هدف از پژوهش حاضر، شناسایی شاخص‌های دارای اولویت، بر اساس تحلیل کیفی نتایج پژوهش‌های انجام‌شده و همچنین ارائه چارچوب سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات است.

**روش:** روش‌شناسی این پژوهش، توصیفی و کیفی بوده و در دو مرحله انجام شده است. ابتدا به کمک روش فراترکیب، ۱۳۳ مقاله بررسی و پس از ارزیابی، ۲۸ مقاله تأیید شدند. سپس با بهره‌گیری از روش CASP، ۱۵ مقاله برای اجرای تحلیل کیفی محتوا حداقل امتیاز لازم را کسب کردند. با بررسی مقاله‌ها، چارچوبی مفهومی برای اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات، ارائه شد. پس از تأیید پایابی نتایج، در مرحله دوم به منظور نگاشت چارچوب پیشنهادی به حوزه خدمات امنیت اطلاعات، با مراجعه به ۱۰ نفر از خبرگان این حوزه و دریافت نظر آنها طی سه دور روش دلفی فازی، اعتبارسنجی به عمل آمد و مدل نهایی پژوهش طراحی شد.

**یافته‌ها:** عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات با ۱۸ شاخص و ۳۴ زیرشاخص مؤثر، تحت مدل منطقی، ارزیابی شد و با مقدار ضریب هماهنگی کنдал ۰/۷۴۲ به توافق خبرگان و متخصصان رسید.

**نتیجه‌گیری:** بر اساس بررسی نظرهای خبرگان، زیرشاخص‌های دانش و مهارت، ارائه فناوری‌های امنیتی جدید و بهروز دنیا و محرومانگی و امنیت اطلاعات، بیشترین میزان توفيق و زیرشاخص‌های توافق، استفاده بهینه از ظرفیت و منابع، توانایی تحويل خدمات استاندارد، طراحی پاسخ مناسب برای مخاطره‌ها، توانایی ایجاد روابط مؤثر با تأمین‌کنندگان، قابلیت اطمینان به خدمات، هزینه کل تحويل خدمات، وفاداری مشتری و زمان پاسخ‌گویی به مشتری نیز دارای میزان اتفاق نظر شایان توجهی هستند. زیرشاخص‌های کل زمان جریان وجهه و توانایی سفارشی کردن درخواست مشتریان نیز، کمترین میزان اتفاق نظر را نشان می‌دهند.

**کلیدواژه‌ها:** امنیت اطلاعات، دلفی فازی، زنجیره تأمین خدمات، فراترکیب، مدل منطقی.

**استناد:** کلانتری، رضا؛ معینی، علی؛ صفری، حسین؛ عرب سرخی، ابوزد (۱۳۹۹). ارائه چارچوبی مفهومی برای سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات مبتنی بر رویکرد فراترکیب و روش دلفی فازی. مدیریت صنعتی، ۱(۱۲)، ۲۴-۴۶.

## مقدمه

طی دهه‌های اخیر، موضوع خدمات در اقتصادهای جهان اهمیت زیادی پیدا کرده و همواره نیروی محرکه رشد اقتصادی هر کشور توسعه یافته‌ای بوده است. با وجود این، علی‌رغم اهمیت و افزایش نقش خدمات در اقتصادهای جهان، به بررسی عملکرد خدمات کمتر از عملکرد تولید توجه شده است. همین امر به ایجاد خلاهای دانشی و نظری جدی در این فضا منجر شده است. حال در نظر بگیرید که خدمات امنیت اطلاعات - به عنوان زیرشاخه‌ای از خدمات حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات - موضوع پژوهش حاضر باشد. بدیهی است که فعالیت‌های پژوهشی در فضای زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات بسیار محدود است و به طور کلی تاکنون در حوزه این نوع از زنجیره‌های تأمین خدمات ارزیابی عملکردی انجام نشده است.

استفاده روزافزون از فناوری اطلاعات و ارتباطات در ابعاد مختلف زندگی، سبب بیشتر شدن اهمیت امنیت در این فضا شده است. تهدیدهای حوزه‌های مختلف فناوری رو به افزایش بوده و در مقایسه با روش‌های مقابله‌ای ارائه شده بسیار گستره است. از این رو، سازمان‌ها با سرعت بسیار بالایی به سمت ایمن‌سازی این فضا حرکت کرده و در این حوزه سرمایه‌گذاری‌های بیشتری انجام می‌دهند. بر اساس گزارش مؤسسه پژوهشی گرندویو، بازار امنیت سایبری در سال ۲۰۱۵ دارای ارزشی معادل ۷۸ میلیارد دلار بوده و برآورد می‌شود که این ارزش تا سال ۲۰۲۴ به ۲۰۵ میلیارد دلار برسد. این آمار نشان‌دهنده رشد ترکیبی سالیانه  $11/3$  درصد طی سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ است که از این میزان حجم بازار، سهم بازار خدمات در سال ۲۰۱۵ دارای ارزشی معادل  $34/5$  میلیارد دلار است و برآورد می‌شود این ارزش تا سال ۲۰۲۴ به  $98/2$  میلیارد دلار برسد. این آمار نشان‌گر رشد ترکیبی سالیانه  $12/3$  درصد طی سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴ است.

در این شرایط، شرکت‌های امنیتی به عرضه خدمات سفارشی‌شده امنیتی اقدام می‌کنند. طی سال‌های گذشته پدیده «امنیت - به عنوان - خدمت» روندی رو به رشد را تجربه کرده است. با توجه به این بازار رو به رشد، نقش بازیگران مختلفی که در سطح زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات به ایفای نقش می‌پردازند، دارای اهمیت بسیاری است، زیرا مدیریت و عرضه کارآمد و مؤثر خدمات امنیت اطلاعات مستلزم عملکرد کلیه بازیگرانی است که در زنجیره تأمین چنین خدماتی نقش مولد یا پشتیبان را بازی می‌کنند. بدیهی است که ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات با هدف بهبود وضعیت عملکردی و ارتقای سودآوری بازیگران اصلی این حوزه انجام می‌شود، بنابراین مسئله اصلی پژوهش، ارائه تبیین‌های نظری پیرامون عواملی است که برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات مطرح می‌شوند. در راستای ارائه تبیین‌های نظری در حوزه ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات، امکان مدل‌سازی این عوامل در قالب یک چارچوب مفهومی جدید نیز فراهم می‌شود.

در این مقاله، پس از مروری بر پیشینه‌پژوهش، معرفی رویکرد پژوهش و تعیین معیارها و همچنین معرفی «مدل منطقی»<sup>۱</sup> پیشنهادی، به بررسی شاخص‌های عملکرد در زنجیره تأمین خدمات می‌پردازیم. سپس با جمع‌آوری و تحلیل نظرهای خبرگان حوزه امنیت، شاخص‌های خاص زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات را تعیین کرده و در نهایت نیز بر اساس تحلیل‌های انجام‌شده، نتیجه‌گیری شده و پیشنهادها ارائه می‌شوند.

## پیشینه پژوهش

نگاهی گذرا به پژوهش‌های انجام شده در حوزه زنجیره تأمین خدمات نشان می‌دهد که در حوزه اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات - از لحاظ ساختاری - رویکردهای مختلفی پیش‌بینی شده است. بر این اساس پژوهشگر ضمن مرور ادبیات موضوعی این حوزه، به تشریح و خلاصه‌سازی نتایج به دست آمده از پژوهش‌های مرتبط پیشین در قالب جدول ۱ اقدام کرده است.

**جدول ۱. خلاصه بررسی پژوهش‌های مرتبط با ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات**

روش‌شناسی	محورهای چارچوب پیشنهادی	مؤلف و سال پژوهش	ساختار	
			رویکرد پژوهش	رویکرد چارچوب ارزیابی عملکرد بر
فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی فازی <sup>۲</sup>	۱. عملکرد زنجیره تأمین خدمات ۲. خدمات مشتری ۳. مدیریت شرکت	چو، لی، آن و هوانگ <sup>۱</sup> (۲۰۱۲)	توسعه و ارزیابی معیارهای سنجش برای قابلیت فرایندهای مدیریت زنجیره تأمین خدمات	ارائه چارچوب ارزیابی عملکرد بر اساس سطوح عملکرد استراتژیک، تاکتیکی و عملیاتی با تأکید بر سنجش عملکرد فرایندهای زنجیره تأمین خدمات
روش مرتب‌سازی سریع <sup>۴</sup>	۱. قابلیت فرایند مدیریت ارتباط با تأمین کننده ۲. قابلیت فرایند مدیریت عملکرد خدمات ۳. قابلیت فرایند مدیریت فناوری و اطلاعات ۴. قابلیت فرایند مدیریت سفارش خدمات ۵. قابلیت فرایند مدیریت ارتباط با مشتری ۶. قابلیت فرایند مدیریت تقاضا ۷. قابلیت فرایند مدیریت منابع	بونیت، ونگ و ونگ <sup>۳</sup> (۲۰۱۷)		
تل斐ق روش خاکستری با روش الکترونیک و ویکور <sup>۷</sup>	۱. مشارکت و تعهد سهامداران ۲. اتخاذ فناوری‌ها و شیوه‌های سبز ۳. ترجیح برای استفاده از مواد سازگار با محیط زیست ۴. همکاری سبز ۵. انطباق مقرراتی ۶. آموزش و مشارکت کارکنان ۷. بازیافت، استفاده مجدد و دفع ۸. تصویر سبز	چیتمبارانathan, Subramanian, Gunasekaran & Palaniappan <sup>5</sup> (۲۰۱۵)		ارائه چارچوب ترکیبی (هیبریدی) خاکستری برای ارزیابی عملکرد زیست محیطی زنجیره‌های تأمین خدمات
دسته‌بندی از لحاظ ورودی یا خروجی بودن متغیرها در زنجیره تأمین خدمات	۱. مدیریت تقاضا ۲. مدیریت ظرفیت و منابع ۳. مدیریت ارتباط با مشتری ۴. مدیریت ارتباط با تأمین کننده ۵. مدیریت فرایند سفارش ۶. مدیریت عملکرد خدمات ۷. مدیریت فناوری و اطلاعات، ۸. امور مالی زنجیره تأمین خدمات	مهرپرور، شاهین و کرباسیان <sup>۶</sup> (۲۰۱۴)		ارائه و دسته‌بندی شاخص‌های ارزیابی عملکرد در فرایندهای زنجیره تأمین خدمات

1. Cho, Lee, Ahn & Hwang

2. Fuzzy AHP

3. Boon-itt, Wong, & Wong

4. Quick Sort

5. Chithambaranathan, Subramanian, Gunasekaran & Palaniappan

6. ELECTRE

7. VIKOR

8. Mehrparvar, Shahin & Karbasian

## ادامه جدول ۱. خلاصه بررسی پژوهش‌های مرتبط با ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات

روش‌شناسی	محورهای چارچوب پیشنهادی	مؤلف و سال پژوهش	ساخترار	رویکرد پژوهش
مبتنی بر مدل تحلیل سلسله‌مراتبی و تحلیل پوششی داده‌ها <sup>۳</sup>	۱. عملکرد تعاقوی (مشترک) ۲. عملکرد عملیاتی خدمات ۳. رضایت مشتری / عملکرد خدمات	سانگ، هوانگ و ژو <sup>۱</sup> (۲۰۰۸)	ایجاد یک سیستم ارزیابی عملکرد جامع برای زنجیره تأمین خدمات حرفه‌ای	
روش دلفی <sup>۴</sup> فازی و فرایند شبکه تحلیلی	۱. طراحی آگاهانه زیست‌محیطی ۲. طراحی عملیات خدمات محیطی ۳. طراحی پایدار زیست‌محیطی	تیسنگ، لیم، وانگ، چنگ و ژان <sup>۲</sup> (۲۰۱۸)	ایجاد یک شبکه سلسله‌مراتبی برای مدیریت زنجیره تأمین خدمات در یک ساختار سلسله‌مراتبی بسته	
روش وزن‌دهی آتروپوی <sup>۵</sup>	۱. رضایت مشتری ۲. شرایط مالی ۳. شرایط هزینه ۴. توسعه مشترک	ژان و زنگ <sup>۳</sup> (۲۰۱۱)	ارائه مدل تحلیل رابطه‌ای خاکستری زنجیره تأمین خدمات بندر	
روش تصمیم‌گیری چندمنظوره ترکیبی دنب <sup>۶</sup> (فرایند شبکه تحلیلی مبتنی بر دیتمل <sup>۷</sup> )	۱. عملیات زنجیره تأمین خدمات ۲. خدمات مشتری ۳. مدیریت شرکت	آیچن، گوچلو و اووزوری <sup>۴</sup> (۲۰۱۴)	ارزیابی معیارهای عملکردی زنجیره تأمین برای رستوران و ارائه معیارهای مهم تأثیرگذار بر عملکرد زنجیره تأمین رستوران	
روش مرتب‌سازی سریع	۱. مدیریت تقاضا ۲. مدیریت ظرفیت و منابع ۳. مدیریت ارتباط با مشتری ۴. مدیریت ارتباط با تأمین کنندگان ۵. مدیریت فرایند سفارش ۶. مدیریت عملکرد خدمات ۷. مدیریت فناوری و اطلاعات	بونیت و پسانگچانارات <sup>۵</sup> (۲۰۱۱)	توسعه یک مقیاس معنادار برای اندازه‌گیری فرایندهای مدیریت زنجیره تأمین خدمات	
مرور پژوهش‌های پیشین	۱. مدیریت جریان اطلاعات، ۲. مدیریت ارتباط با مشتری ۳. مدیریت ارتباط با تأمین کننده ۴. مدیریت تقاضا ۵. مدیریت ارائه خدمات ۶. مدیریت جریان وجود نقد ۷. مدیریت ظرفیت و مهارت ۸. مدیریت داشت ۹. مدیریت ریسک	الگازار و الزارکا <sup>۶</sup> (۲۰۱۷)	توسعه یک چارچوب مناسب برای مدیریت و ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات	
رویکرد امتیاز ویژه شاخص‌ها <sup>۸</sup>	۱. مدیریت تقاضا ۲. مدیریت ظرفیت و منابع ۳. مدیریت ارتباط با مشتری ۴. مدیریت فرایند سفارش ۵. مدیریت فناوری و اطلاعات ۶. مدیریت عملکرد خدمات	شاهین و دژطاهریان <sup>۹</sup> (۱۳۹۴)	ارائه راهکاری برای انتخاب و تفکیک شاخص‌های عملکرد زنجیره تأمین خدمات و نمایش اهمیت هر شاخص در زنجیره تأمین خدمات دوسویه دوستخطی (از دیدگاه مشتری و ارائه‌کننده خدمت)	

1 Song, Huang, &amp; Xu

2. DEA

3. Tseng, Lim, Wong, Chen &amp; Zhan

4. Delphi

5. Zhan &amp; Zeng

6. Entropy

7. Ayçin, Güçlü, &amp; Özveri

8. DANP

9. DEMATEL

10. Boon-itt&amp; Pongpanarat

11. Elgazzar&amp; Elzarka

12. NIS

## ادامه جدول ۱. خلاصه بررسی پژوهش‌های مرتبط با ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات

روش‌شناسی	محورهای چارچوب پیشنهادی	مؤلف و سال پژوهش	ساختار	رویکرد پژوهش
استفاده از معیارهای مدل اسکور <sup>۱</sup> و مدل سرکوال <sup>۲</sup>	۱. قابلیت اطمینان ۲. پاسخ‌گویی ۳. چاکری (انعطاف‌پذیری) ۴. هزینه ۵. دارایی ۶. ملموس‌بودن ۷. اطمینان‌بخشی ۸. یکدی	مستقیمی، رمضانیان و اسماعیل‌زاده (۱۳۹۲)	بررسی شاخص‌های مناسب برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین و دسته‌بندی آنها	
فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی فازی	۱. قابلیت اطمینان ۲. پاسخ‌گویی ۳. چاکری (انعطاف‌پذیری) ۴. هزینه ۵. دارایی ۶. ملموس‌بودن ۷. اطمینان‌بخشی ۸. یکدی	مستقیمی و همکاران (۱۳۹۴)	شناسایی و اولویت‌بندی شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات	
متتبی بر پرستمه فازی <sup>۳</sup> و تحلیل سلسله‌مراتبی فازی	۱. کیفیت سطح سرویس تأمین‌کننده ۲. قیمت‌گذاری تأمین‌کننده در برابر بازار ۳. تنوع خدمات ۴. انعطاف‌پذیری ۵. تحويل خدمت ۶. وفاداری کارکنان ۷. رضایت مشتری ۸. وفاداری مشتری	جعفرنژاد، محسنی و عبدالهی (۱۳۹۳)	ارائه رویکردی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات	
بر مبنای رویکرد نگاشتشناختی فازی <sup>۴</sup>	۱. مدیریت ارائه خدمات ۲. مدیریت ارتباط با تأمین‌کننده ۳. مدیریت ارتباط با مشتری ۴. مدیریت بازار ۵. مدیریت توانمندی خدماتی ۶. مدیریت جریان دانش و اطلاعات ۷. مدیریت جریان وجهه نقد ۸. مدیریت ریسک	پندری، آذر، تقوی و مقبل باعرض (۱۳۹۳)	ارائه مدلی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات (صنعت بیمه)	

این بررسی نشان می‌دهد که اولاً، چارچوب‌های اندازه‌گیری زنجیره تأمین خدمات فقط برای سنجش در حوزه‌های خاصی - نظیر بهداشت و درمان، رستوران، هتل و گردشگری، لجستیک، مشاوره مدیریت، خدمات برنامه کاربردی و صنعت بیمه - توسعه داده شده‌اند، اما تاکنون در بخش خدمات امنیت اطلاعات پژوهشی انجام نشده است. ثانیاً، تمرکز آنها بر شاخص‌های مربوط به فرایندهای زنجیره تأمین خدمات بوده و به زنجیره تأمین خدمات، از همه بعد، نگاه جامع و

1. SCOR

3. 1. Fuzzy PROMETHEE

2. Servqual

4. Fuzzy cognitive mapping

کاملی نداشته‌اند. بنابراین در پژوهش حاضر سعی شده، با اتخاذ یک رویکرد سیستمی به زنجیره تأمین خدمات و انتخاب مدل منطقی تدوین چارچوبی مفهومی و جامع، اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات ملاک عمل قرار گیرد. این امر مستلزم توجه به جنبه‌ها و دیدگاه‌های مختلف و نیز تعریف معیارها مستقل از زمینه‌های کاربردی متفاوت است.

## روش‌شناسی پژوهش

در بخش پیشینه پژوهش، پژوهش‌هایی بررسی شدند که به طور عمده کیفی بودند و با موضوع این پژوهش ارتباط داشتند اما در هیچ یک از آنها مدل جامعی که تمامی ابعاد خدمات را پوشش دهد و برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات کاربرد داشته باشد، ارائه نشده است. ماهیت روش‌شناسی این پژوهش توصیفی و کیفی است که در دو مرحله انجام شده است. بر این اساس پژوهشگر در مرحله نخست، به منظور مقایسه، تفسیر، تبدیل و ترکیب چارچوب‌های مختلف از روش فراترکیب استفاده کرده و در مرحله دوم، بر اساس یافته‌های مرحله نخست در تبیین ابعاد و شاخص‌های مناسب زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات، با مصاحبه و استفاده از روش دلفی فازی سعی دارد.

## گام نخست: روش فراترکیب

فراترکیب<sup>۱</sup> معرف یک روش پژوهش کیفی است که طی آن اطلاعات و یافته‌های استخراج شده از پژوهش‌های کیفی دیگر با موضوع‌های مرتبط و مشابه بررسی می‌شوند. این روش بیانگر پژوهشی است که به ارزشیابی پژوهش‌های دیگر می‌پردازد. از این رو، از آن با عنوان «ارزشیابی ارزشیابی‌ها» یاد می‌کنند (وید، ۲۰۰۶). فراترکیب با فراهم کردن نگرشی نظاممند برای پژوهشگران - از طریق ترکیب پژوهش‌های کیفی مختلف - به کشف موضوع‌ها و استعاره‌های جدید و اساسی می‌پردازد و با این روش به ارتقای یافته‌ها پرداخته و در زمینه مسائل مختلف، دید جامع و گستره‌های به وجود می‌آورد. روش فراترکیب برای یکپارچه‌سازی چندین پژوهش و به منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری عملیاتی می‌شود. گفتنی است که این روش بر پژوهش‌های کیفی متمرکز است. روش فراترکیب، در ماهیت یک روش نظری نیست و به طور لزوم ادبیات موضوعی زیادی را درگیر نمی‌کند. این روش معرف عصاره‌ای از تفسیر پژوهش‌های مشابه نیست، بلکه یکپارچه‌سازی تفسیر یافته‌های اصلی پژوهش‌های منتخب - به منظور ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری - را در بر می‌گیرد (زیمر، ۲۰۰۶) که حاکی از فهم عمیق پژوهشگر در این زمینه است. فراترکیب به جای ارائه خلاصه جامعی از یافته‌ها به ترکیب تفسیری از یافته‌ها می‌پردازد. این روش معرف یک رویکرد مهندسی و شکل‌دهی مجدد بوده و بر یکپارچه‌سازی نتایج کیفی و یافته پژوهش‌های موجود متمرکز است. بنابراین نمونه مد نظر برای فراترکیب از پژوهش‌های کیفی و بر اساس ارتباط آنها با پرسش پژوهش انتخاب می‌شود (جنسن و آلن، ۱۹۹۶).

## مراحل انجام فراترکیب

در بخش نخست، پرسش پژوهش مطرح می‌شود. اگر پرسش پژوهش خیلی محدود و سختگیرانه باشد، سبب می‌شود

1. Meta Synthesis  
3. Zimmer

2. Weed  
4. Jensen & Allen

پژوهش‌های محدودی شناسایی شوند و احتمال تعمیم‌یافته‌ها کاهش یابد. اگر پرسش خیلی وسیع و نامحدود تنظیم شود، ممکن است برای جامعه مد نظر نتیجه‌گیری کاربردی نداشته باشد. در این راستا و برای دستیابی به هدف مد نظر با استفاده از روش فراترکیب، پرسش زیر تدوین شده است.

**پرسشن پژوهش:** چارچوب مفهومی که بتوان بر مبنای آن عملکرد زنجیره تأمین خدمات را اندازه‌گیری کرد، چیست و چه ابعادی دارد؟

از این رو، به‌منظور سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات از طریق روش فراترکیب، از روش هفت مرحله‌ای Sandelowski و Barroso<sup>۱</sup> (۲۰۰۶) استفاده شده است. پژوهشگر از انواع موتورهای جستجو برای پیشبرد فعالیت پژوهشی استفاده کرده است. کلیدواژه‌هایی که برای جستجو در پایگاه داده‌های Science Direct، IEEE Explorer و پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی استفاده شد، عبارت بودند از:

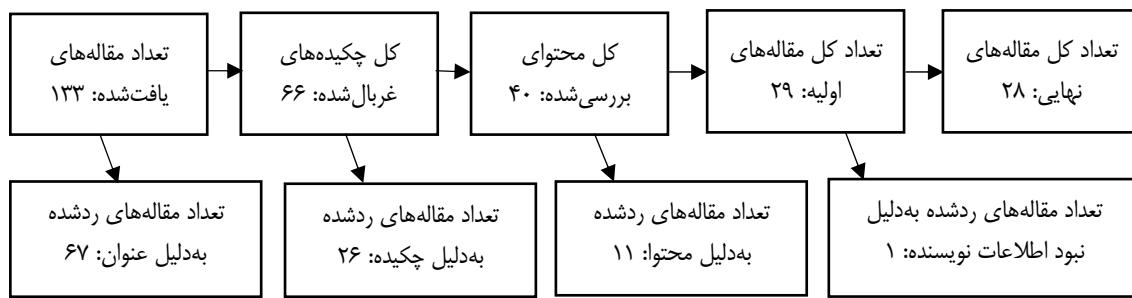
- سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات
- شاخص‌های ارزیابی / اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات
- Service Supply Chain Management
- SSCM Performance measurement
- SSC Performance Evaluation
- SSC Performance Criteria/ Indicators

معیارهای پذیرش مقاله‌ها در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. معیارهای پذیرش مقاله‌ها

معیار پذیرش	
پژوهش‌های داخلی و انگلیسی	محدوده جغرافیایی
فارسی / انگلیسی	زبان پژوهش‌ها
سال ۲۰۰۰ میلادی به بعد و سال ۱۳۸۰ خورشیدی به بعد	زمان پژوهش‌ها
روش‌های کیفی جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده	روش‌های پژوهش
زنجیره تأمین و بهتر خاص در حوزه خدمات	جامعه بررسی شده
سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات	شرایط پژوهش
مقاله‌های چاپ شده در نشریات و کنفرانس‌های علمی معتبر داخلی / بین‌المللی	نوع پژوهش

در مرحله بعد، بررسی و انتخاب مقاله‌های مناسب بر اساس مجموعه‌ای از شاخص‌ها در دستور کار پژوهشگر قرار گرفت. بر این اساس شاخص‌های مدنظر گزینش مقاله، طی روند جستجوی مقاله‌های نهایی برای پیشبرد فعالیت فراترکیب انتخاب شدند. در نتیجه جستجو و بررسی پایگاه‌های داده و با استفاده از کلیدواژه‌های مد نظر، ۱۳۳ مقاله یافت شد. در شکل ۱ خلاصه‌ای از فرایند انتخاب مقاله‌ها نشان داده شده است.



شکل ۱. خلاصه‌ای از نتایج جستجو و انتخاب مقاله‌های مناسب

در ادامه ۲۸ مقاله نهایی در رابطه با مدیریت زنجیره تأمین خدمات و ارزیابی عملکرد آن – مبتنی بر روش CASP – ارزیابی شدند که در نهایت پانزده مقاله با موضوع اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات برای اجرای تحلیل کیفی محتوا، حداقل امتیاز لازم را کسب کردند.

در سراسر فرایند فراترکیب، پژوهشگر پیوسته مقاله‌های منتخب و نهایی شده را به منظور دستیابی به یافته‌های مرتبط با ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات بررسی می‌کند و در بخش تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی پژوهش، موضوع‌ها یا تم‌هایی جستجو می‌شوند که در پژوهش‌های منتخب در فراترکیب پدیدار شده‌اند و به‌نوعی با مدیریت زنجیره تأمین خدمات و سنجش عملکرد آن ارتباط دارند یا می‌توانند برای تبیین ملاحظات این حوزه استفاده شوند.

### مدل منطقی

پژوهشگر با بهره‌مندی از روش فراترکیب و تحلیل چارچوب مدل‌های نظری اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات، در صدد برآمد تا برای تبیین شاخص‌های این حوزه چارچوبی مفهومی ارائه دهد. این چارچوب با عنوان «مدل منطقی» شناخته می‌شود و بسیاری از پژوهشگران از آن برای اندازه‌گیری، ارزیابی و سنجش شاخص‌ها و متغیرهای پژوهش خود استفاده می‌کنند.

«مدل منطقی» عبارت است از نمایش جریان مواد و فرایندهای لازم برای دستیابی به نتایج مطلوب سازمان یا برنامه‌های اجرایی مربوط به آن و ابزاری است که منطق انجام کار را به صورت گرافیکی نشان می‌دهد (رنجر<sup>۱</sup>). این مدل را می‌توان در طرح‌ریزی، استقرار و ارزشیابی برنامه به کار برد. نمونه‌های متعددی از به کارگیری «مدل منطقی» در مقاله‌ها و منابع مختلف ارائه شده است. طراحی برنامه بازاریابی، ارزشیابی برنامه‌های سلامت، نمایش فرایند خرید، توصیف بهسازی آموزش منطقه‌ای مدرسه‌ای خاص، تولید برنامه برای رهبری جامعه، استخراج نواقص اجرای یک برنامه ملی، جایگزین کردن بهترین راه‌ها برای حل تعارض‌ها و غیره نمونه‌هایی از کاربرد مدل منطقی هستند (اندرسون و همکاران<sup>۲</sup>). همان‌طور که اشاره شد، این مدل کاربردهای مختلفی دارد. پژوهشگر در این مقاله با استفاده از «مدل منطقی» ارائه شده به‌دلیل تحلیل ارتباط‌های منطقی بین شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد در یک نگاه و تفکر سیستمی

است. در این راستا و برای درک چگونگی سازماندهی شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد باید مؤلفه‌های مدل منطقی به کاررفته را شناخت. این اجزا شامل موارد ذیل هستند:

**ورودی‌ها:** دربرگیرنده منابعی هستند که برای بهبود عملکرد زنجیره تأمین خدمات به آنها نیاز است (مک لاگلین و جردن<sup>۱</sup>). در چارچوب پیشنهادی، ورودی‌ها شامل نیروی انسانی، دارایی، سیستم‌ها و تجهیزات فناورانه است. صورت‌بندی این شاخص همراه با زیرشاخص‌های مربوطه در جدول ۳ مشاهده می‌شود.

جدول ۳. شاخص‌های ورودی زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
نیروی انسانی	تعداد کارکنان	سانگ و همکاران، <sup>۲</sup> ۲۰۰۸
	دانش و مهارت	الگازار و الزارکا، <sup>۳</sup> ۲۰۱۷؛ سانگ و همکاران، <sup>۴</sup> ۲۰۰۸ و بونیت و پسانگپانارات، <sup>۵</sup> ۲۰۱۱
	ساعت‌کار داوطلبانه	سانگ و همکاران، <sup>۶</sup> ۲۰۱۸
	دارایی‌های ملموس	چو و همکاران، <sup>۷</sup> ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، <sup>۸</sup> ۲۰۱۵ و مستقیمی و همکاران، <sup>۹</sup> ۱۳۹۲
دارایی	دارایی‌های ناملموس	چو و همکاران، <sup>۱۰</sup> ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، <sup>۱۱</sup> ۲۰۱۵ و مستقیمی و همکاران، <sup>۱۲</sup> ۱۳۹۲
	سیستم ارتباط با مشتری	پندری و همکاران، <sup>۱۳</sup> ۱۳۹۳
سیستم‌ها و تجهیزات فناورانه	سیستم ارتباط با تأمین کنندگان	بونیت و همکاران، <sup>۱۴</sup> ۲۰۱۷
	سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت (MIS)	پندری و همکاران، <sup>۱۵</sup> ۱۳۹۳
	سیستم ترفيح و پاداش	الگازار و الزارکا، <sup>۱۶</sup> ۲۰۱۷
	سیستم رزرو (سفارش) خدمات	مهرپرور و همکاران، <sup>۱۷</sup> ۲۰۱۴ و بونیت و پسانگپانارات، <sup>۱۸</sup> ۲۰۱۱

**فعالیت‌ها/استراتژی‌ها:** اقدامات یا زنجیره‌ای از رفتارها است که برای استقرار برنامه بهبود عملکرد و دستیابی به اهداف آن باید انجام شود (مک لاگلین و جردن،<sup>۲۰۱۵</sup>). این فعالیتها دربرگیرنده تمامی فرایندهای مدیریت زنجیره تأمین خدمات و زیرفرایندهای کلیدی آنها است که از دو بخش برون‌سازمانی و درون‌سازمانی تشکیل شده است. در ادامه باید به این پرسش پاسخ داد که چه فعالیت‌هایی باید روی منابع تعیین شده انجام داد تا نتایجی که انتظار می‌رود حاصل شوند؟ پس از بررسی چارچوب‌های ارائه شده در مقاله‌های نهایی، در این چارچوب مفهومی، در مجموع دوازده فرایند اصلی در دو بخش فرایندهای درون‌سازمانی و فرایندهای برون‌سازمانی استخراج و بررسی شدند. فرایندهای درون‌سازمانی شامل مدیریت تقاضا، مدیریت طرفیت و منابع، مدیریت فناوری، مدیریت دانش و اطلاعات، مدیریت مالی

1. McLaughlin & Jordan  
2.

2. Song, Huang & Xu

و جریان نقدی، مدیریت فرایند سفارش، مدیریت تحويل خدمات، مدیریت ریسک و برنامه‌های توسعه یافته است. صورت‌بندی این شاخص همراه با زیرشاخص‌های مربوطه در جدول ۴ ارائه شده است.

**جدول ۴. فرایندهای درون‌سازمانی زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی**

شاخص	زیرشاخص	مرجع
مدیریت تقاضا	توانایی برآورد تقاضا	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴
مدیریت ظرفیت و منابع	برنامه‌ریزی تخصیص	بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱
مدیریت فناوری	استفاده بهینه از ظرفیت و منابع	بالناسیوگلو، آدا، کاپلان، یورت و کاپلان، ۲۰۰۷، چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴؛ تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۵؛ شاهین و دژطاهریان، ۲۰۱۷؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
مدیریت ظرفیت و منابع	توانایی تعیین ظرفیت خدمات	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ بونیت و پسانگپانارات، ۱۱ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
مدیریت دانش و اطلاعات	آموزش و مشارکت کارکنان	الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳ و چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
مدیریت فناوری	توانایی افزایش ظرفیت ارائه خدمات از طریق استخدام و اضافه کاری	شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴
مدیریت دانش و اطلاعات	تصمیم‌گیری مبتنی بر بهروزترین فناوری‌های اطلاعاتی	بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱؛ تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴؛ بونیت و همکاران، ۲۰۱۷ و مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴
مدیریت دانش و اطلاعات	توانایی ارائه عملکرد فنی به صورت روزانه	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴
مدیریت دانش و اطلاعات	ارزیابی فناوری‌های به روز و مدرن	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
مدیریت دانش و اطلاعات	توانایی بهاشتراک‌گذاری اطلاعات و دانش جدید به صورت الکترونیکی با شرکا	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۱۱؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴
مدیریت دانش و اطلاعات	توانایی دسترسی سریع به اطلاعات دقیق و بهروز در هر زمان (از طریق فناوری اطلاعات)	تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴ و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴ و بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۲
مدیریت دانش و اطلاعات	پشتیبانی از اجرای سازوکارهای مدیریت دانش در سطح زنجیره	الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷

## ادامه جدول ۴. فرایندهای درون‌سازمانی زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
مدیریت مالی و جریان نقدی	بهاشتراك گذاري اطلاعات مالي و چشم‌انداز زنジيره با شركا	الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	اعمال شيوه‌های بهينه‌سازی جريان نقدی	الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	توانايي پرداخت خسارت	پندري و همكاران، ۱۳۹۳
مدیریت فرایند سفرارش	توانايي پردازش سريع و دقیق سفارش‌ها	چو و همكاران، ۲۰۱۲؛ بونيت و همكاران، ۲۰۱۷؛ مهرپرور و همكاران، ۱۳۹۴؛ ازوري و همكاران، ۲۰۱۵؛ مستقيمي و همكاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ و بونيت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱
	توانايي ساده‌سازی فرایند سفارش خدمات	بونيت و همكاران، ۲۰۱۷ و بونيت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱
	بهاشتراك گذاري اطلاعات بهروز در رابطه با وضعیت سفارش مشتری با شركا	الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
مدیریت تحويل خدمات	توانايي ارائه خدمات استاندارد	بونيت و همكاران، ۲۰۱۷
	توانايي انجام دقیق و اطمینان‌پذیر فرایند خدمات	بونيت و همكاران، ۲۰۱۷؛ بونيت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱ و الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	ارزیابی عملکرد تحويل خدمات در مقایسه با رقبا با توجه به بازخورد مشتری	چو و همكاران، ۲۰۱۲؛ مهرپرور و همكاران، ۲۰۱۴ و مستقيمي و همكاران، ۱۳۹۲
مدیریت ريسك	توانايي شناسايي مخاطره‌ها و تعیین شدت عواقب آنها	الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	طراحی پاسخ مناسب برای مخاطره‌ها	الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	توانايي ايجاد هماهنگی بين اعضا برای کاهش آسيب‌پذيری‌های زنجيره تأمین	
برنامه‌های توسعه‌داده شده	برنامه‌ريزي استراتژيك	سانگ و همكاران، ۲۰۱۸ و پندري و همكاران، ۱۳۹۳
	نرمافزارهای کاربردی فناوری اطلاعات	مهرپرور و همكاران، ۲۰۱۴ و الگازار و الزاركا، ۲۰۱۷
	برنامه‌های رشد و يادگيري برای ذي‌نعمان	سانگ و همكاران، ۲۰۱۸

فرایندهای برون‌سازمانی به مدیریت ارتباط با مشتری، مدیریت ارتباط با تأمین‌کننده و اعتماد متقابل میان شرکای زنجیره تأمین خدمات اختصاص می‌یابند که برای ارزیابی هر یک از فرایندها، معیارهای خاصی در چارچوب مفهومی ارائه شده است. صورت‌بندی این شاخص همراه با زیرشاخص‌های مربوطه در جدول ۵ نشان داده شده است.

## جدول ۵. فرایندهای برونو سازمانی زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
مدیریت ارتباط با مشتری (CRM)	مدیریت شکایتها	پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مشتری	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
	توانایی سفارشی کردن درخواست مشتریان	بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷ و مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴
	توانایی طبقه‌بندی و اولویت‌بندی مشتریان	بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴
	توانایی ایجاد روابط مؤثر با تأمین کنندگان	پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴؛ بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
	توانایی تمرکز بر تأمین کنندگان کلیدی	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
	توانایی ایجاد برنامه مشارکتی با تأمین کنندگان از طریق به اشتراک‌گذاری اطلاعات	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷؛ سانگ و همکاران، ۲۰۱۸؛ چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳ و ازوری و همکاران، ۲۰۱۵
اعتماد متقابل	شفافیت قراردادها	تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸
	اعتبار همکاری	پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	مشارکت در سود	

**خروجی‌ها:** محصول مستقیم اجرای فعالیت‌های بهبود عملکرد است (مک لاغلین و جردن، ۲۰۱۵). به طور کلی توصیف خروجی به ما این امکان را می‌دهد تا میان اصل موضوع و تأثیرهای سیستم ارتباط برقرار کنیم. خروجی زنجیره تأمین خدمات همان خدمات ارائه شده هستند. صورت‌بندی عامل‌های مربوطه در جدول ۶ ارائه شده است.

## جدول ۶. شاخص‌های خروجی زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
خدمات ارائه شده	تنوع و دامنه خدمات	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ شاهین و دژ‌طاهریان، ۱۳۹۴؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	ظرفیت تحويل	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپرور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۱۵؛ شاهین و دژ‌طاهریان، ۱۳۹۴؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴ و جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳

**پیامدها:** تغییرات ناشی از استقرار برنامه بهبود عملکرد در کوتاهمدت و بلندمدت را نشان می‌دهد (مک لاغلین و جردن، ۲۰۱۵). در این پژوهش، پیامدهای کوتاهمدت با عنوان «نتایج» مدل منطقی معرفی می‌شود. این نتایج شامل تغییرات حاصل از فعالیت‌ها/ خدمات یا تغییرات در دانش، نگرش، رفتار یا وضعیت است. در مدل پیشنهادی نتایج در قالب شاخص‌های کیفیت خدمات، توانگری مالی، رقابت‌پذیری، رضایت مشتری، بهره‌وری کارمندان، میزان رضایت از تأمین‌کنندگان، سطح مشارکت خریدار و تأمین‌کننده، کیفیت اطلاعات و انطباق مقرراتی ارائه شده است. صورت‌بندی این شاخص همراه با زیرشاخص‌های مربوطه در جدول ۷ ارائه شده است.

جدول ۷. شاخص‌های پیامدهای کوتاهمدت زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
کیفیت خدمات	کارایی خدمات ارائه شده	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ بونیت و پسانگپانارات، ۲۰۱۱؛ سانگ و همکاران، ۲۰۱۸؛ چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳ و تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸
	شرایط فیزیکی خدمات ارائه شده	پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ چو و همکاران، ۲۰۱۲
	قابلیت اطمینان به خدمات	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴ و ازوری و همکاران، ۲۰۱۵
	انعطاف‌پذیری خدمات (حجم، سرعت، زمان تحويل، مشخصات و نیاز مشتری)	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۱؛ شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴؛ همکاران، ۲۰۱۵؛ ژان و زنگ، ۱۳۹۲؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ ۱۳۹۴ و جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳
	سودآوری	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸ و ژان و زنگ، ۲۰۱۱
	کنترل هزینه‌ها	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ ژان و زنگ، ۲۰۱۱ و سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	پایداری اقتصادی	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	نسبت بدھی به دارایی‌ها	تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸ و ژان و زنگ، ۲۰۱۱
	توانگری مالی	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	نرخ جریان سرمایه	ژان و زنگ، ۲۰۱۱؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳ و سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
رقابت‌پذیری	میزان ذخیره‌های پرداخت خسارت	پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	کل زمان جریان وجود	پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴
	جذب مشتریان جدید	چو و همکاران، ۲۰۱۲ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	نوآوری در خدمات	تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ سانگ و همکاران، ۲۰۱۸ و ژان و زنگ، ۲۰۱۱
	بهره‌وری شبکه فروش	پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	سهم بازار	تیسنگ و همکاران، ۲۰۰۸ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳

## ادامه جدول ۷. شاخص‌های پیامدهای کوتاه‌مدت زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

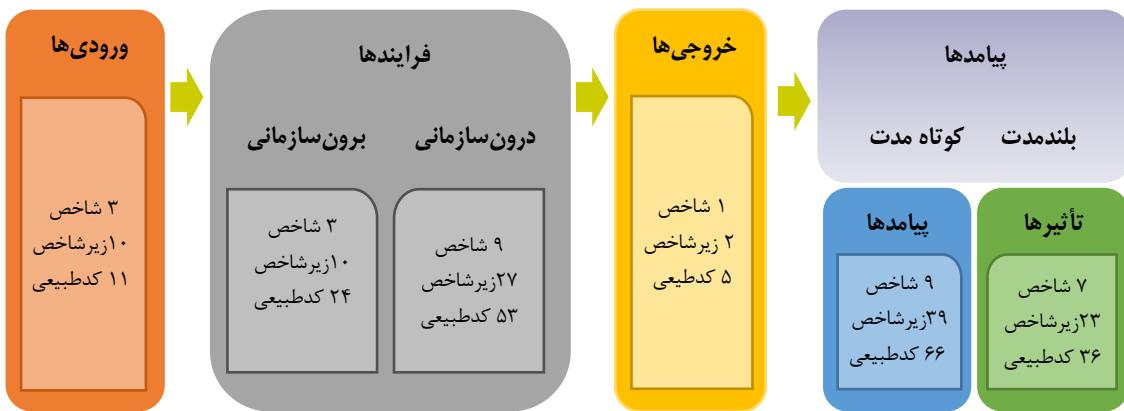
شاخص	زیرشاخص	مرجع
رضایت مشتری	وفادری مشتری	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳؛ پندری و همکاران، ۱۳۹۴ و شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۳
رضایت مشتری	همدی با مشتری	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ ۱۳۹۴ و بونیت و پسانگپاتارات، ۲۰۱۱
خوش قولی در مقابل مشتری		ژان و زنگ، ۲۰۱۱ و شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴
بهره‌وری کارمندان	کیفیت کار کارمندان	پندری و همکاران، ۱۳۹۳؛ بونیت و پسانگپاتارات، ۲۰۱۱ و الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷
سرعت پاسخ‌گویی کارمندان		چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ تیستگ و همکاران، ۲۰۰۸؛ بونیت و پسانگپاتارات، ۲۰۱۱ و ژان و زنگ، ۲۰۱۱
بهره‌وری کارمندان	وفادری کارمندان	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
رضایت کارمندان		مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
گردش مالی کارمندان	گردش مالی کارمندان	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴
	نرخ جابه‌جایی کارمندان	
غیبت کارمندان		مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴ و شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴
رضایت از تأمین کنندگان	کیفیت خدمات تأمین کنندگان	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵؛ جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	سرعت تأمین کنندگان	پندری و همکاران، ۱۳۹۳
سطح مشارکت خریدار و تأمین کننده	تعهد تأمین کنندگان	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵ و جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳
	قیمت‌گذاری تأمین کننده در برابر بازار	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ ازوری و همکاران، ۲۰۱۵ و جعفرنژاد و همکاران، ۱۳۹۳
سطح و میزان تبادل اطلاعات	نرخ برنامه‌های مشترک	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴
	میزان همکاری متقابل برای بهبود مستمر	چو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴
اطلاعات مبادله شده	میزان درک متقابل و نزدیکی برای رشد کسب و کار چشم‌انداز درازمدت	ژان و زنگ، ۲۰۱۱ و مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۴
	کفايت اطلاعات (جامعيت، صحت، دقّت و تناسب)	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷؛ مستقیمی و همکاران، ۱۳۹۲ و تیستگ و همکاران، ۲۰۰۸
کیفیت اطلاعات	محرمانگی و امنیت اطلاعات	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴؛ شاهین و دژطاهریان، ۱۳۹۴؛ الگازار و الزارکا، ۲۰۱۷ و پندری و همکاران، ۱۳۹۳
	پیروی و رعایت از قوانین، استاندارها و الزامات حاکم	پندری و همکاران، ۱۳۹۳ و چیتابنراتان و همکاران، ۲۰۱۵
اطلاعات مقرراتی	پاییندی به برنامه	مهرپور و همکاران، ۲۰۱۴

پیامدهای بلندمدت به تغییرات ناشی از استقرار برنامه در بازه زمانی طولانی اشاره دارد. در واقع، این عامل معرف پیامد نهایی برنامه است و شامل تغییرات در زیربخش‌های محیطی، اجتماعی، سلامت و ... است. در این پژوهش، پیامدهای بلندمدت با عنوان «تأثیرهای زیستمحیطی» مدل منطقی معرفی می‌شوند. در مدل پیشنهادی هفت شاخص طراحی عملیات خدمات زیستمحیطی، کنترل هزینه‌های زیستمحیطی، فعالیت‌های سبز، سیستم‌های زیستمحیطی، تأمین کننده سبز، بهره‌وری زیستمحیطی و مدیریت زباله در قالب پیامدهای بلندمدت زنجیره تأمین خدمات ارائه شده‌اند. صورت‌بندی این شاخص همراه با زیرشاخص‌های مربوطه در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸. شاخص‌های پیامدهای بلندمدت زنجیره تأمین خدمات در مدل پیشنهادی

شاخص	زیرشاخص	مرجع
طراحی عملیات خدمات زیستمحیطی	طراحی سبز در خدمات عملیاتی	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵ و سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	عملکرد زیستمحیطی (حفاظت)	بونیت و همکاران، ۲۰۱۷؛ چیتمبراناتان و همکاران، و سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	تعهد زیستمحیطی	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	گواهی‌نامه‌های زیستمحیطی	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵ و سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
کنترل هزینه‌ها	ارزیابی تأثیر اجتماعی کسبوکار توسط محیط	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸ و چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	هزینه‌های بهبود زیستمحیطی (رفع آسودگی هوا و ...)	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸ و چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	هزینه‌های پسماند	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	خرید سبز	
فعالیت‌های سبز	استفاده از مواد سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	ارائه تدارکات سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	مشارکت در پروژه سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	استفاده از فناوری‌های سازگار با محیط‌زیست	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
سیستم‌های زیستمحیطی	آگاهی درباره حفاظت از محیط زیست	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	حفظ سلامت و اینمی مشتریان و کارکنان	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	سیستم‌های اطلاعات زیستمحیطی	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸
	سیستم مدیریت سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
تأمین کننده سبز	برنامه‌های زیستمحیطی تأمین کننده	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	همکاری سبز با تأمین کنندگان	
بهره‌وری زیستمحیطی	نوآوری در همکاری سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	سهیم بازار سبز	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	تصویر سبز	
مدیریت زباله	بازیافت، استفاده مجدد و دفع	چیتمبراناتان و همکاران، ۲۰۱۵
	یکپارچه‌سازی لجستیک معکوس در خدمات	سانگ و همکاران، ۲۰۱۸

در خاتمه نتایج حاصل از فراترکیب در شکل ۳ ارائه شده است. در مرحله فراترکیب ۳۲ شاخص، ۱۱۱ زیرشاخص و ۱۹۵ کد طبیعی استخراج شد.



شکل ۲. چارچوب مفهومی ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات (فراترکیب)

آخرین موضوع روش فراترکیب پس از تبیین چارچوب مفهومی سنجش عملکرد زنجیره تأمین خدمات، کنترل کیفی یافته‌است. در این پژوهش، پژوهشگر برای کنترل شاخص‌های استخراج شده، از مقایسه نظرهای خود با یک خبره دیگر (کارشناس امنیت فاوری اطلاعات) بهره می‌برد و از روش توافق بین دو کدگذار استفاده کرده است. در این پژوهش ضریب کاپای محاسبه شده، ۰/۶۹۸ است. به دلیل اینکه عدد معناداری به دست آمده برای شاخص کاپا از ۰/۶ بزرگ‌تر است، فرض استقلال کدهای استخراجی رد شده و بهم وابستگی آنها تأیید می‌شود. بنابراین می‌توان ادعا کرد که کدهای ابزار استفاده شده برای استخراج کدها از پایایی کافی برخوردار بوده‌اند (محقر، جعفرزاده، مدرس یزدی و صادقی مقدم، ۱۳۹۰).

## بخش دوم: روش دلفی فازی

روش دلفی به عنوان یکی از روش‌های ساخت‌یافته برای ایجاد وفاق در دهه ۱۹۵۰ در شرکت راند ابداع شد. مطابق با تعریف پاول (۲۰۰۳) روش دلفی در عمل، یک سری از پرسشنامه‌ها یا دورهای متوالی به همراه بازخورد کنترل شده‌ای است که تلاش دارد به اتفاق نظر میان یک گروه از افراد متخصص درباره یک موضوع خاص دست پیدا کند (مشايخی، فرهنگی، مؤمنی و علیدوستی، ۱۳۸۳). از طرفی به دلیل هزینه اجرایی بالای روش دلفی و همچنین هم‌گرایی پایین نظرهای کارشناسان، این روش دارای ناتوانی‌هایی در بعد اجرایی خواهد بود (کو و چن، ۲۰۰۸<sup>۱</sup>؛ کو و چن، ۲۰۰۸<sup>۲</sup>) برای بهبود روش سنتی دلفی، به کارگیری منطق فازی در آن موضوعیت می‌یابد (موری، پیپینو و گیچ، ۱۹۸۵) که بر همین اساس کافمن و گویتا، روش دلفی فازی را ابداع کرده‌اند (چنگ و لین، ۲۰۰۲<sup>۳</sup>). استفاده از منطق فازی موجب تعمیم یافتن دلفی در دانش مدیریت می‌شود. انتخاب حلقه صاحب‌نظران بخش بسیار مهمی از روش دلفی است. آگاهی این گروه از موضوع مد نظر،

تضمين خوبی برای کیفیت بالای نتایج دلفی است. بنابراین، پژوهشگر حلقه دلفی را بر اساس آگاهی خود از موضوع مد نظر انتخاب می‌کند. در این پژوهش پرسشنامه در سه مرحله و در سه مقطع زمانی در اختیار ده نفر از خبرگان حوزه خدمات امنیت اطلاعات قرار گرفت.

### دور اول دلفی فازی

در این مرحله، مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته ترتیب داده شد. در این مصاحبه‌ها، سعی پژوهشگر بر آن بود که ابتدا رویکرد و نگاه متخصصان به موضوع «زنジره تأمین خدمات» و تعمیم آن به حوزه خدمات امنیت اطلاعات را کنکاش کرده و عوامل مهم تأثیرگذار بر ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات را از نگاه آنان شناسایی کند، سپس یافته‌های حاصل از مرور منابع را با آنها در میان گذاشته و نظر آنها را جویا شود. از این رو، بدین منظور پرسشنامه‌ای طراحی شده و در اختیار خبرگان قرار داده شد که از طیف فازی مثلثی برای مقیاس پنج درجه لیکرت در بیان اهمیت شاخص‌ها به صورت زیر استفاده شده است.

جدول ۹. اعداد فازی مثلثی معادل طیف لیکرت پنج درجه

اعداد فازی مثلثی معادل طیف لیکرت پنج درجه				
خیلی کم اهمیت	کم اهمیت	متوسط	مهم	خیلی مهم
(۰,۰,۰,۰,۰)	(۰,۰,۰,۰,۵)	(۰,۰,۰,۰,۷۵)	(۰,۰,۰,۰,۷۵)	(۰,۰,۰,۱,۱)

### دور دوم دلفی فازی

در دور دوم دلفی فازی، لیستی از شاخص‌ها ارائه شد که شامل شاخص‌های پیشنهادی خبرگان و همچنین شاخص‌های مؤثر بر ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات اطلاعات، حاصل از خروجی پرسشنامه دور نخست بود که در اختیار خبرگان قرار گرفت. در این مرحله، هدف، تعیین میزان اهمیت یا غربال آیتم‌ها است و می‌توان از طیف لیکرت برای گردآوری دیدگاه خبرگان استفاده کرد که در این پژوهش از طیف لیکرت پنج درجه‌ای استفاده شد. همچنین برای بیان اهمیت هر شاخص از اعداد فازی مثلثی استفاده شده است. بدین منظور پرسشنامه‌ای طراحی شده و در اختیار خبرگان قرار داده شد.

### دور سوم دلفی فازی

در دور سوم، جدول شاخص‌ها به علاوه میانگین فازی نظرهای دور دوم در اختیار خبرگان قرار داده شد و دوباره از آنها خواسته شد تا شاخص‌ها را ارزیابی کرده و میزان اهمیت هر یک را بیان کنند.

### یافته‌های پژوهش

پس از جمع‌آوری نظرهای خبرگان و تجزیه و تحلیل فازی آنها در دور سوم، شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات در جدول ۱۰ آورده شده است.

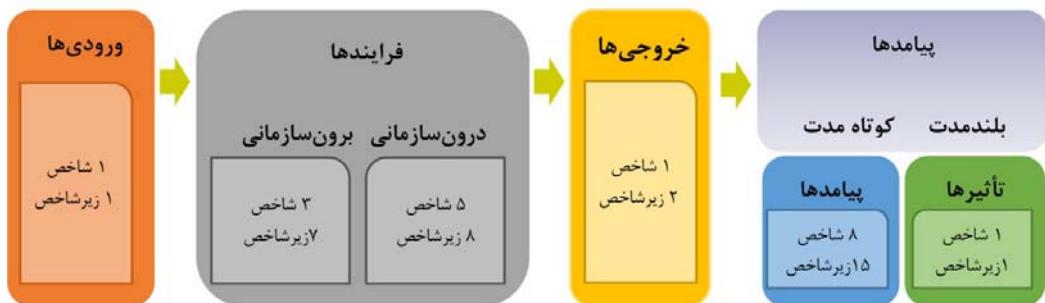
## جدول ۱۰. نتایج پژوهش در خصوص شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات

میانگین دو دور اختلاف	میانگین فازی نظرهای خبرگان		زیرشاخص	شاخص	مؤلفه‌های مدل منطقی
	دور سوم	دور دوم			
۰/۰۵	۴/۶۹	۴/۶۴	دانش و مهارت	نیروی انسانی	وروپی
۰/۰۳	۴/۳۹	۴/۱۲	توانایی برآورد تقاضا	مدیریت تقاضا	
۰/۰۴	۴/۴۳	۴/۳۹	استفاده بهینه از ظرفیت و منابع	مدیریت ظرفیت و منابع	
۰	۴/۰۷	۴/۰۷	توانایی بهاشتراک‌گذاری و دسترسی سریع به اطلاعات دقیق و به روز در هر زمان (از طریق فناوری اطلاعات)	مدیریت دانش و اطلاعات	
۰	۴/۴۹	۴/۴۳	توانایی تحويل خدمات استاندارد	مدیریت تحويل خدمات	فرایندهای درون‌سازمانی
۰/۱۱	۴/۱۱	۴/۰۰	ارزیابی عملکرد تحويل خدمات در مقایسه با رقبا با توجه به بازخورد مشتری		
۰/۰۶	۴/۲۲	۴/۱۶	توانایی شناسایی مخاطره‌ها و تعیین شدت عاقبت آنها		
-۰/۲	۴/۳۹	۴/۵۹	طراحی پاسخ مناسب برای مخاطره‌ها	مدیریت ریسک	
۰/۱	۴/۲۲	۴/۱۲	توانایی ایجاد هماهنگی بین اعضاء برای کاهش آسیب‌پذیری‌های زنجیره تأمین		
۰/۱	۴/۱۲	۴/۰۲	مدیریت شکایات		
۰	۴/۱۷	۴/۱۷	توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مشتری	مدیریت ارتباط با مشتری (CRM)	فرایندهای برون‌سازمانی
-۰/۰۴	۴/۰۲	۴/۰۶	توانایی سفارشی کردن درخواست مشتریان		
۰/۱	۴/۱۲	۴/۰۲	توانایی طبقه‌بندی و اولویت‌بندی مشتریان کلیدی		
۰/۳	۴/۳۹	۴/۱۱	توانایی ایجاد روابط مؤثر با تأمین‌کنندگان	مدیریت ارتباط با تأمین‌کننده (SRM)	
۰/۱۴	۴/۱۷	۴/۰۳	توانایی تمرکز بر تأمین‌کنندگان کلیدی		
۰	۴/۱۲	۴/۱۲	شفافیت قراردادها	اعتماد متقابل	
۰/۱	۴/۱۶	۴/۰۶	تنوع و دامنه خدمات ارائه شده	خدمات ارائه شده	خروجی
۰	۴/۲۲	۴/۲۲	ظرفیت تحويل خدمات		
۰/۰۵	۴/۶۴	۴/۵۹	کارایی خدمات ارائه شده		
۰/۰۴	۴/۵۳	۴/۴۹	قابلیت اطمینان به خدمات	کیفیت خدمات	پیامدهای کوتاه‌مدت
۰/۰۶	۴/۱۲	۴/۰۶	انعطاف‌پذیری خدمات (حجم، سرعت، زمان تحويل، مشخصات و نیاز مشتری)		
۰/۱۵	۴/۵۴	۴/۳۹	هزینه کل تحويل خدمات		
۰/۱۱	۴/۱۲	۴/۰۱	نرخ بازگشت سرمایه (ROI)	توانگری مالی	
-۰/۰۴	۴/۰۲	۴/۰۶	کل زمان جریان وجود		

## ادامه جدول ۱۰. نتایج پژوهش در خصوص شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات

اختلاف میانگین دو دور	میانگین فازی نظرهای خبرگان		زیرشاخص	شاخص	مؤلفه‌های مدل منطقی
	دور سوم	دور دوم			
۰/۱۶	۴/۶۹	۴/۵۳	ارائه فناوری‌های امنیتی جدید و بهروز دنیا	رقابت‌پذیری	
.	۴/۳۹	۴/۳۹	وفاداری مشتری		
-۰/۱۱	۴/۴۳	۴/۵۴	زمان پاسخ‌گویی به مشتری	رضایت مشتری	
.	۴/۱۷	۴/۱۷	کیفیت کار کارمندان (سرعت، دقت، وفاداری و رضایت)	بهره‌وری کارمندان	
۰/۲۶	۴/۲۷	۴/۰۱	کیفیت خدمات تأمین کنندگان	رضایت از تأمین کنندگان	
.	۴/۱۲	۴/۱۲	تعهد تأمین کنندگان	تأمین کنندگان	
۰/۱	۴/۵۴	۴/۴۴	کیفیت اطلاعات (جامعیت، صحت، دقت و تناسب)	کیفیت اطلاعات	
۰/۲۵	۴/۶۹	۴/۴۴	محرمانگی و امنیت اطلاعات		
۰/۰۵	۴/۱۱	۴/۰۶	پیروی و رعایت از قوانین، استانداردها و الزام‌های حاکم	انطباق مقرراتی	
۰/۱۷	۴/۲۲	۴/۰۵	حفظ سلامت و ایمنی مشتریان و کارکنان	فعالیت‌های سبز	پیامدهای بلندمدت

با توجه به جدول بالا می‌توان استنباط کرد که در دور سوم بیشترین میانگین فازی (۴/۶۹) مربوط به زیرشاخص‌های دانش و مهارت، ارائه فناوری‌های امنیتی جدید و بهروز دنیا و محرمانگی و امنیت اطلاعات است. کمترین میانگین (۴/۰۲) مربوط به زیرشاخص‌های کل زمان جریان وجوه و توانایی سفارشی کردن درخواست مشتریان است. بیشترین میزان کاهش در دور سوم مربوط به زیرشاخص طراحی پاسخ مناسب برای مخاطره‌ها و بیشترین افزایش مربوط به توانایی ایجاد روابط مؤثر با تأمین کنندگان است. همچنین، نظرها در رابطه با بعضی از زیرشاخص‌ها مانند وفاداری مشتری تغییر نکرده و همان نظر دور دوم اعمال شده است.



شکل ۳. چارچوب مفهومی ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات (دلفی فازی)

توقف یا ادامه فرایند دلفی فازی، مستلزم رسیدن به سطح معینی از میزان اتفاق نظر درباره شاخص‌ها و زیرشاخص‌های است. در پژوهش حاضر برای بررسی میزان اتفاق نظر و هماهنگی نظرهای اعضای پانل از آزمون کنдал و از «ضریب هماهنگی کنдал» استفاده شد. روش محاسبه ضریب همبستگی کنдал با استفاده از نرم‌افزار اس‌پی‌اس ۱ و با اجرای فرمان Nonparametric Test, Sample K Related Analyze محاسبه شد. با توجه به اینکه مقدار بحرانی و سطح معناداری برای آزمون فرض بالا برابر ۰/۰۵ در نظر گرفته شده و از آنجا که مقدار Sig برابر صفر و از پنج درصد کمتر است، بنابراین  $H_0$  رد شده و ادعای توافق خبرگان درباره شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات در  $H_1$  پذیرفته شد. از آنجا که در پژوهش حاضر تعداد متخصصان ده نفر بوده است، مقدار ضریب محاسبه شده در دور پایانی دلفی ۰/۷۴۲ به دست آمد. این مقدار حاکی از وجود توافق میان خبرگان است. بدین ترتیب پس از پایان دور سوم و دستیابی به اتفاق نظر، انجام روش دلفی فازی با تکمیل و نهایی‌سازی شاخص‌ها و زیرشاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات خاتمه یافت.

## نتیجه‌گیری و پیشنهادها

با توجه به اهمیت بحث سنجش عملکرد زنجیره تأمین سازمان‌های خدماتی، در این پژوهش به‌طور گسترده به بررسی چارچوب‌های پیشنهادی این حوزه در ادبیات موضوع پرداخته شد و در نهایت چارچوبی مفهومی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات ارائه شد. ماهیت روش‌شناسی این پژوهش توصیفی و کیفی است که در دو مرحله انجام شده است. بر این اساس پژوهشگر در مرحله نخست، به منظور مقایسه، تفسیر، تبدیل و ترکیب چارچوب‌های مختلف از روش فراترکیب استفاده کرده و پانزده مقاله نهایی حاصل از روش فراترکیب و جمع‌آوری شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات را بررسی کرده است. سپس، بعد از شناسایی شاخص‌ها، با توجه به پیشینه پژوهش موضوع و اعمال نظر خود، به طبقه‌بندی ۳۲ شاخص و ۱۱۱ زیرشاخص در قالب چارچوبی با عنوان «مدل منطقی»، در پنج دسته ورودی‌ها (شاخص‌های نیروی انسانی، دارایی، سیستم‌ها و تجهیزات فناورانه)، فرایندهای درون‌سازمانی (مدیریت تقاضا، مدیریت ظرفیت و منابع، مدیریت فناوری، مدیریت دانش و اطلاعات، مدیریت مالی و جریان نقدی، مدیریت فرایند سفارش، مدیریت تحويل خدمات، مدیریت ریسک و برنامه‌های توسعه‌داده شده) فرایندهای برون‌سازمانی (مدیریت ارتباط با مشتری، مدیریت ارتباط با تأمین‌کننده و اعتماد مقابل)، خروجی‌ها (خدمات ارائه شده)، پیامدهای کوتاه‌مدت (کیفیت خدمات، توانگری مالی، رقابت‌پذیری، رضایت مشتری، بهره‌وری کارمندان، رضایت از تأمین‌کنندگان، سطح مشارکت خریدار و تأمین‌کننده، کیفیت اطلاعات و انطباق مقرراتی) و پیامدهای بلندمدت (طراحی عملیات خدمات زیستمحیطی، کنترل هزینه‌ها، فعالیت‌های سبز، سیستم‌های زیستمحیطی، تأمین‌کننده سبز، بهره‌وری زیستمحیطی و مدیریت زباله) اقدام کرد. در مرحله دوم این پژوهش چارچوب پیشنهادی به دست آمده از روش فراترکیب، به منظور نگاشت به حوزه خدمات امنیت اطلاعات وارد فرایند دلفی فازی شد. بدین منظور جدول شاخص‌های پیشنهادی در قالب پرسش‌نامه در اختیار خبرگان قرار گرفت. پس از جمع‌آوری نظرهای خبرگان و تجزیه و تحلیل آنها، شاخص‌های ارزیابی عملکرد زنجیره

تأمین خدمات امنیت اطلاعات تکمیل و نهایی‌سازی شده و در نهایت در قالب شش مؤلفه مدل منطقی، هجده شاخص و ۳۶ زیرشاخص ارائه شدند. با توجه به نتایج به دست آمده در دور سوم، برای زیرشاخص‌های دانش و مهارت، ارائه فناوری‌های امنیتی جدید و بهروز دنیا و محترمانگی و امنیت اطلاعات بیشترین میزان اتفاق نظر به دست آمده و زیرشاخص‌های توانایی برآورد تقاضا، استفاده بهینه از ظرفیت و منابع، توانایی تحویل خدمات استاندارد، طراحی پاسخ مناسب برای مخاطره‌ها، توانایی ایجاد روابط مؤثر با تأمین کنندگان، مقابله اطمینان به خدمات، هزینه کل تحویل خدمات، وفاداری مشتری، زمان پاسخ‌گویی به مشتری و کفایت اطلاعات نیز دارای میزان اتفاق نظر شایان توجهی هستند. همچنین زیرشاخص‌های کل زمان جریان وجود و توانایی سفارشی کردن درخواست مشتریان کمترین میزان اتفاق نظر را نشان می‌دهد. در خصوص نوآوری پژوهش باید به این موضوع اشاره کرد که اتخاذ رویکرد سیستمی و استفاده از مدل منطقی برای تبیین چارچوب مفهومی سنجش عملکرد به جامعیت شاخص‌ها در خصوص مدل‌های پیشین منجر می‌شود که از جنبه‌های نوآورانه پژوهش است. در ضمن چارچوب سنجش عملکرد به دست آمده مبنای ارائه یک مدل ریاضی سنجش عملکرد خواهد بود که در ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات امنیت اطلاعات کاربرد مؤثری خواهد داشت.

## منابع

- جعفرنژاد، احمد؛ محسنی، مریم؛ عبدالهی، علی (۱۳۹۳). ارائه رویکرد ترکیبی PROMETHEE-AHP فازی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات (مورد مطالعه: صنعت هتلداری). *مجله چشم‌نداز مدیریت صنعتی*، ۱۴(۴)، ۶۹-۹۲.
- رضائی پندری، عباس؛ آذر، عادل؛ تقوی، الهوری؛ مقبل باعرض، عباس (۱۳۹۳). ارائه مدل ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات با رویکرد نگاشتشناختی فازی (مورد مطالعه: صنعت بیمه). *مجله چشم‌نداز مدیریت صنعتی*، ۱۴(۴)، ۷۵-۹۳.
- شاهین، آرش؛ دژ طاهریان، مریم (۱۳۹۴). ارائه راهکاری برای انتخاب و تفکیک شاخص‌های عملکرد زنجیره تأمین خدمات با رویکرد امتیاز ویژه شاخص‌ها (NIS) (مورد مطالعه: یک زنجیره تأمین دوستخی دوسویه). *فصلنامه علوم مدیریت ایران*، ۱۰(۳۹)، ۸۷-۱۱۵.
- محقر، علی؛ جعفرنژاد، احمد؛ مدرس یزدی، محمد؛ صادقی مقدم، محمدرضا (۱۳۹۲). ارائه الگوی جامع هماهنگی اطلاعاتی شبکه تأمین خودروسازی با استفاده از روش فراترکیب. *مدیریت فناوری اطلاعات*، ۵(۴)، ۱۶۱-۱۹۴.
- مستقیمی، محمودرضا؛ رمضانیان، محمدرحیم؛ اسماعیلزاده، محمد (۱۳۹۲). دسته‌بندی شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد زنجیره تأمین خدمات با استفاده از معیارهای مدل اسکور و مدل سرکوال. *دومین کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم‌ها*. اصفهان، نجف آباد، ۶-۷ اسفند.
- مستقیمی، محمودرضا؛ رمضانیان، محمدرحیم؛ اسماعیلزاده، محمد (۱۳۹۴). شناسایی و اولویت‌بندی معیارهایی برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین خدمات. *مدیریت صنعتی*، ۷(۱)، ۱۵۱-۱۷۴.
- مشايخی، علینقی؛ فرهنگی، علی اکبر، مؤمنی، منصور؛ علیدوستی، سیروس (۱۳۸۴). بررسی عوامل کلیدی مؤثر بر فناوری اطلاعات در سازمان‌های دولتی ایران: کاربرد روش دلфи. *فصلنامه مدرس علوم انسانی*، ۹(۳)، ۱۹۱-۲۰۰.

## References

- Anderson, L.M., Petticrew, M., Rehfuss, E., Armstrong, R., Ueffing, E., Baker, P., Francis, D., Tugwell, P. (2011). Using logic models to capture complexity in systematic reviews. *Research synthesis methods*, 2 (1), 33-42.
- Ayçin, E., Güçlü, P., & Özveri, O. (2014). Evaluation of Service Supply Chain Performance Criteria with DANP Method. *West East Institute Academic Conference in Budapest*, Hungary.
- Baltacioglu, T., Ada, E., Kaplan, M.D., Yurt, O., & Kaplan, Y.C. (2007). A New Framework for Service Supply Chains. *The Service Industries Journal*, 27(2), 105–124.
- Boon-itt, S., & Pongpanarat, C. (2011). Measuring Service Supply Chain Management Processes the Application of the Q-Sort Technique. *International Journal of Innovation, Management and Technology*, 2(3), 217-221.
- Boon-itt, S., Wong, C. Y. & Wong, C.W.Y. (2017). Service supply chain management process capabilities: Measurement development. *International Journal of Production Economics*, 193(C), 1-11.
- Cheng, C. H., & Lin, Y. (2002). Evaluating the best main battle tank using fuzzy modification of Delphi. *Human Systems Management*, 5(1), 76-80.
- Chithambaranathan, P., Subramanian, N., Gunasekaran, A., Palaniappan, P.L.K. (2015). Service supply chain environmental performance evaluation using grey based hybrid MCDM approach. *International Journal of Production Economics*, 166, 163–176.
- Cho, D. W., Lee, Y. H., Ahn, S. H., & Hwang, M. K. (2012). A framework for measuring the performance of service supply chain management. *Computers & Industrial Engineering*, 62(3), 801-818.
- Elgazzar, S.,& Elzarka, S. (2017). Supply chain management in the service sector: an applied framework. *The Business and Management Review*, 8 (5).
- Jensen, L.A., & Allen, M.N. (1996). Meta-Synthesis of Qualitative Findings. *Qualitative Health Research*, 6, 553-560.
- Jafarnejad, A., Mohseni, M., Abdollahi, A. (2014). Proposing a Hybrid Fuzzy PROMETHEE - AHP Approach to Performance Evaluation of Service Supply Chain (Case Study: Hotel industry). *Journal of Industrial Management Perspective*, 4(2). 69-92. (in Persian)
- Kuo, Y. F., & Chen, P. C. (2008). Constructing performance appraisal indicators for mobility of the service industries using fuzzy Delphi method. *Expert Systems with Applications*, 35, 1930-1939.
- McLaughlin, J.A., Jordan, G. (2015). *Using Logic Models*. Handbook of Practical Program Evaluation. John Wiley & Sons, Inc.
- Mehrparvar, H., Shahin, A., Karbasian, M. (2014). Performance Indicators in a Service Supply Chain. *International Journal of Economy, Management and Social Sciences*, 3(10), 582-588.
- Murry, T. J., Pipino, L. L., & Gigch, J. P. (1985). A pilot study of fuzzy set modification of Delphi. *Human Systems Management*, 5(1), 76-80.

- Mohaqar, A., Jafarnejad, A., Modares Yazdi, M., Sadeghi Moghadam, M. (2013). Presenting a Comprehensive Model of Information Coordination of Automotive Supply Network Using Hypertext Method. *Journal of Information Technology Management*, 5(4), 161-194. (in Persian)
- Mostaghimi, M., Ramezanian, M., Esmailzadeh, M. (2013). Classification of service supply chain performance measurement indicators using Score model and Serqual model criteria. *Second National Conference on Industrial and Systems Engineering*. Isfahan, 22-25 Feb2013. (in Persian)
- Mostaghimi, M., Ramezanian, M., Esmailzadeh, M. (2015). Identifying and prioritizing measures for evaluating the performance of services supply chain. *Industrial Management Journal*, 7(1), 151-174. (in Persian)
- Mashayekhi, A., Farhangi, A., Moemeni, M., Alidousti, S. (2006). An empirical study of the relationship between emotional intelligence and leadership style (transformational-transactional). *Human Sciences MODARES*, 9(3), 191-200. (in Persian)
- Renger, R. (2002). A Three-Step Approach to Teaching Logic Models. *The American Journal of Evaluation*, 23 (4), 493–503.
- Rezaei Pandari, A., Azar, A., Taghavi, A., Moghbel Baarz, A. (2015). A Fuzzy Cognitive Mapping Model for Service Supply Chains Management Performance Measurement (Case Study: Insurance Industry). *Journal of Industrial Management Perspective*, 4(4), 75-93. (in Persian)
- Song, D., Huang, W., & Xu, Y. (2008). Performance evaluation of professional service supply chain based upon DEA & AHP models. In *Proceedings of the IEEE International Conference on Service Operations and Logistics, and Informatics*, pp. 2210–2215, Beijing, China.
- Shahin, A., Dez Taherian, M. (2015). Proposing a Solution for Selecting and Differentiating Performance Indicators of Service Supply Chain Using Net IndicatorsScore NIS The Case of a Double-Bilateral Supply Chain. *Iranian journal of management sciences*, 10(39), 87-115. (in Persian)
- Sandelowski, M. & Barroso, J. (2006). *Handbook for synthesizing qualitative research*. Springer Publishing Company.
- Tseng, M.L., Lim, M.K., Wong, W.P., Chen, Y.C., & Zhan, Y. (2018). A framework for evaluating the performance of sustainable service supply chain management under uncertainty. *International Journal of Production Economics*, 195, 359-372.
- Weed, M. E. (2006). Sports tourism research 2000–2004: A systematic review of knowledge and a meta-evaluation of methods. *Journal of Sport and Tourism*, 11 (1), 5–30.
- Zhan, B., & Zeng, Y. (2011). Port Service Supply Chain Performance Evaluation based on GRA. In *Proceedings of the IEEE International Conference on Computing, Control and Industrial Engineering*. Wuhan, China.
- Zimmer, L. (2006). Qualitative meta-synthesis: A question of dialoguing with texts. *Journal of Advanced Nursing*, 53(3), 311–318.